Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro právní záležitosti

2024/2022DEC

30.1.2025

STANOVISKO

Výboru pro právní záležitosti

pro Výbor pro rozpočtovou kontrolu

k udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2023, oddíl IV – Soudní dvůr Evropské unie (2024/2022(DEC))

Zpravodaj: Ilhan Kyuchyuk

PA_NonLegDec

STANOVISKO

Výbor pro právní záležitosti vyzývá Výbor pro rozpočtovou kontrolu jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil:

1. oceňuje velmi vysokou míru plnění rozpočtu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) v roce 2023 (99,2 %), což představuje další zvýšení ve srovnání s předchozími roky (98,4 % v roce 2022 a 98,7 % v roce 2021);

2. zdůrazňuje, že rozpočet Soudního dvora je v zásadě administrativní, tj. přibližně 75 % prostředků souvisí s výdaji na jeho členy a zaměstnance a téměř všechny zbývající prostředky se týkají výdajů na budovy a informační technologie;

3. vítá nedávnou změnu Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie uskutečněnou nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2019[1], která přenáší část pravomoci Soudního dvora v oblasti rozhodování o předběžných otázkách na Tribunál a z důvodů právní jistoty a hladkého průběhu řízení rozšiřuje mechanismus, jenž Soudnímu dvoru umožňuje rozhodovat o tom, zda budou kasační opravné prostředky přípustné, či nikoli, v zájmu zachování jeho schopnosti vynášet včas kvalitní rozsudky, a přispět tak k zaručení práva na účinnou nápravu ze strany vnitrostátních orgánů; vítá rovněž posílení přístupu ke spravedlnosti usnadněním zásahů do soudních řízení ze strany Evropského parlamentu, Rady a Evropské centrální banky ve věcech, kdy se uplatní zvláštní zájem; vítá skutečnost, že změnou Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie bude posílena transparentnost a otevřenost soudních řízení tím, že po skončení věci budou na internetových stránkách Soudního dvora zveřejněna písemná vyjádření předložená zúčastněným, pokud zúčastněný nevznese proti zveřejnění vlastních písemných vyjádření námitku; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba uvažovat o provádění statutu prostřednictvím konstruktivního dialogu mezi Evropským parlamentem a Soudním dvorem;

4. konstatuje, že počet věcí předložených Soudnímu dvoru v roce 2023 se jen nepatrně odlišoval od přesného průměru za poslední tři roky – v roce 2023 bylo zaregistrováno 821 nových věcí, o 15 více než v roce 2022 (806 věcí) a o 17 méně než v roce 2021 (838 věcí); bere na vědomí, že rozdělení soudních sporů podle typu věci je rovněž do značné míry podobné jako v předchozích letech – počet žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce a odvolání stále představuje více než 90 % všech věcí předložených Soudnímu dvoru; bere rovněž na vědomí nárůst počtu přímých žalob podaných k Soudnímu dvoru v roce 2023;

5. vítá skutečnost, že se průměrná délka řízení u věcí ukončených před Soudním dvorem snížila v roce 2023 na 16,1 měsíce oproti 16,4 měsíce v roce 2022, a konstatuje, že průměrná délka řízení před Tribunálem činila 18,2 měsíce, oproti 16,2 měsíce v roce 2022, což bylo způsobeno zejména uzavřením několika složitých věcí či skupin věcí, zejména v oblasti státní podpory a hospodářské soutěže;

---

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2019 ze dne 11. dubna 2024, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L, 2024/2019, 12.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2019/oj).

6. bere na vědomí zkrácení průměrné doby vyřizování přímých žalob u Soudního dvora (z 23,5 měsíce v roce 2022 na 20,8 měsíce v roce 2023) a u žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce (ze 17,3 měsíce na 16,8 měsíce);

7. konstatuje, že počet věcí předložených v roce 2023 oběma soudům poprvé překročil symbolický práh 2 000 (2 092 věcí), což však zahrnuje 404 v podstatě totožných věcí předložených Tribunálu, nicméně i když se tyto věci započítají pouze jednou, zůstává počet podání velmi vysoký (1 689) a blíží se úrovni z předchozích let (1 710 věcí v roce 2022 a 1 720 v roce 2021);

8. zdůrazňuje, že Soudnímu dvoru a Tribunálu společně se podařilo v roce 2023 dokončit 1 687 věcí, oproti 1 666 věcem v roce 2022, přičemž průměrná doba řízení byla 17,2 měsíce, a konstatuje, že celkový počet aktuálně projednávaných věcí zůstává ve srovnání s předchozími roky stabilní: počítáme-li výše zmíněných 404 věcí jako jednu věc, bylo na konci roku 2023 aktuálně projednáváno 2 587 věcí, oproti 2 585 věcem na konci roku 2022 a 2 541 na konci roku 2021;

9. s uspokojením bere na vědomí vysokou míru využívání aplikace e-Curia v roce 2023, kdy bylo zaregistrováno 10 502 účtů e-Curia: prostřednictvím této aplikace bylo podáno 94 % podání k Tribunálu, tedy stejně jako v roce 2022, zatímco míra používání aplikace e-Curia u Soudního dvora vzrostla přibližně na 89 %, oproti 87 % v roce 2022;

10. konstatuje, že pokud jde o soudní spory před Soudním dvorem, došlo k výraznému nárůstu počtu přímých žalob, zejména v oblasti životního prostředí, a že předběžné otázky předložené Soudnímu dvoru v roce 2023 se týkaly především prostoru svobody, bezpečnosti a práva, po kterém následovaly oblasti zdanění, ochrany spotřebitele a dopravy;

11. konstatuje, že pokud jde o soudní spory před Tribunálem, došlo k nárůstu počtu věcí, které se týkají duševního vlastnictví a hospodářské a měnové politiky, včetně bankovnictví;

12. poukazuje na to, že ústředním prvkem poslání Soudního dvora je dialog a spolupráce s vnitrostátními soudy; bere na vědomí a vítá činnosti soudní sítě Evropské unie, které posilují a usnadňují spolupráci mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, zejména ústavními a nejvyššími soudy, a vítá posílení spolupráce mezi Soudním dvorem a Evropskou sítí pro justiční vzdělávání, která umožňuje účast vnitrostátních soudců na stážích, studijních návštěvách a každoročních seminářích v Soudním dvoře; vítá skutečnost, že Soudní dvůr v roce 2023 přijal prohlášení nazvané „Podpora Evropské sítě pro justiční vzdělávání s cílem utvářet udržitelnou evropskou justiční kulturu“, které svědčí o odhodlání Soudního dvora tuto síť podporovat;

13. oceňuje pokrok, jehož bylo dosaženo při digitalizaci soudních archivů s cílem zachovat dokumenty pro budoucí konzultace a usnadnit přístup výzkumných pracovníků a veřejnosti prostřednictvím digitálního portálu;

14. vítá skutečnost, že Soudní dvůr přijal strategii Soudního dvora Evropské unie pro umělou inteligenci, jejímž cílem je zlepšit účinnost a účelnost správních a soudních řízení, zvýšit kvalitu a jednotnost soudních rozhodnutí a zlepšit přístup ke spravedlnosti a transparentnost pro občany EU, po níž následovalo zřízení správní rady pro umělou

inteligenci a přijetí určitých pokynů pro používání nástrojů založených na umělé inteligenci;

15. vítá opatření, která byla přijata na ochranu technologické infrastruktury Soudního dvora před kybernetickými hrozbami, například audity kybernetické bezpečnosti, odborná příprava zaměstnanců a protokoly rychlé reakce na incidenty; zdůrazňuje, že digitalizace soudnictví a využívání nových technologií, jako je umělá inteligence, přinese mnoho výhod, pokud jde o hladké fungování Soudního dvora, ale také s sebou nese rizika, která musí Soudní dvůr předjímat a chránit se proti nim; v této souvislosti navrhuje, aby Soudní dvůr vypracoval strategii kybernetické bezpečnosti a posílil spolupráci s ostatními orgány EU, zejména s agenturou ENISA (Agentura EU pro kybernetickou bezpečnost), pokud jde o předcházení kybernetickým útokům, jejichž počet a sofistikovanost v Evropě exponenciálně narůstají;

16. vítá iniciativu přiřazovat anonymizovaným věcem fiktivní jména pomocí počítačového automatického generátoru názvů, aby se posílila ochrana osobních údajů a usnadnila identifikace jednotlivých věcí;

17. s uspokojením bere na vědomí změnu jednacího řádu Tribunálu, která vyjasní a zjednoduší soudní postupy, včetně možnosti využívat videokonference pro jednání, elektronického podpisu rozhodnutí a určení pilotních věcí;

18. s uspokojením bere na vědomí přijetí kodexu chování pro zaměstnance Soudního dvora, který vstoupil v platnost v březnu 2024;

19. oceňuje společný projekt útvarů Soudního dvora zaměřený na fyzickou a digitální přístupnost a začlenění osob se zdravotním postižením; přístupnost má zásadní význam pro to, aby osoby se zdravotním postižením mohly uplatňovat svá základní lidská práva;

20. bere na vědomí, že z 2 303 úředníků a zaměstnanců ve službě na konci roku 2023 bylo 61 % žen; vítá skutečnost, že podíl žen na administrativních pozicích je 55 %, a zejména skutečnost, že podíl žen na vedoucích pozicích se zvýšil na 43 %, oproti 40 % v letech 2022 a 2021, což potvrzuje vzestupný trend zaznamenaný od roku 2018 (41 % v roce 2020, 39 % v roce 2019 a 37,5 % v roce 2018);

21. konstatuje nicméně, že mezi soudci Soudního dvora i Tribunálu nevyvážené zastoupení žen přetrvává; znovu vyzývá členy Rady, aby tuto situaci řešili a při jmenování soudců aktivně prosazovali rovnost žen a mužů v souladu se zásadami zakotvenými v článku 8 SFEU a článku 23 Listiny základních práv Evropské unie a se závazky přijatými podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422[2] a (EU, Euratom) 2019/629[3].

---

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 341, 24.12.2015, s. 14).

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2019/629 ze dne 17. dubna 2019, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 1)

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY

Předseda jakožto zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracovávání stanoviska obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt či osoba
Court of Justice

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost předsedy jakožto zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, předseda jakožto zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.

INFORMACE O PŘIJETÍ VÝBOREM POSKYTUJÍCÍM STANOVISKO

Datum přijetí	30.1.2025
Výsledek konečného hlasování	+: 16 –: 4 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Maravillas Abadía Jover, José Cepeda, Ton Diepeveen, Mario Furore, Juan Carlos Girauta Vidal, Ilhan Kyuchyuk, Sergey Lagodinsky, Mario Mantovani, Victor Negrescu, Kira Marie Peter-Hansen, Pascale Piera, René Repasi, Krzysztof Śmiszek, Dominik Tarczyński, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Michał Wawrykiewicz, Dainius Žalimas
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Angelika Niebler, Jana Toom
Poslanci uvedení v čl. 216 odst. 7 jednacího řádu přítomní při konečném hlasování	Lara Wolters

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POSKYTUJÍCÍM STANOVISKO

16	+
PPE	Maravillas Abadía Jover, Angelika Niebler, Axel Voss, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Michał Wawrykiewicz
Renew	Jana Toom, Dainius Žalimas
S&D	José Cepeda, Victor Negrescu, René Repasi, Krzysztof Śmiszek, Lara Wolters
The Left	Mario Furore
Verts/ALE	Sergey Lagodinsky, Kira Marie Peter-Hansen

4	-
ECR	Mario Mantovani, Dominik Tarczyński
PfE	Ton Diepeveen, Pascale Piera

1	0
PfE	Juan Carlos Girauta Vidal

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se